

[Arbejds- og Socialministeren.]

I samme Forbindelse blev der anstillet nogle Betragtninger om de paagældende Loves Indflydelse paa den Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget, som man gør gældende der stadig er. Maa jeg i den Anledning have Lov til at give et Par saglige Oplysninger. Efter de i Arbejds- og Socialministeriet foreliggende Oplysninger har Fremskaffelsen af Arbejdskraft til Landbruget i indværende Aar faktisk været lettere end i de nærmest forudgaaende Aar. Dermed skal ikke være sagt, at den har været let; det er en Sammenligning, jeg her anfører, som vi maa foretage efter de Klager og Besværinger, der er indgaaet til os. Bedringen skyldes naturligvis i første Række Værnemagtarbejdernes Ophør inden Landbrugssæsonen, samt at der har fundet en betydelig Forhøjelse Sted af de tidligere meget lave Arbejdslønninger inden for Landbruget. De kritiske Tidspunkter med Hensyn til Fremskaffelse af Arbejdskraft — der tænkes her i første Række paa løs Arbejdskraft — falder ved Roelugningen i Maj og Juni og ved Høsten. Hvad angaar Roelugningen i Maj og Juni, kan fremhæves, at Ministeriet til Stadighed har staaet i telefonisk Rapport med de respektive Arbejdsanvisningskontorer, og det oplyses her, at der vel var Vanskeligheder ved Roelugningen, men bortset fra ganske enkelte Undtagelser blev Vanskelighederne overvundet. Vanskelighederne ved at fremskaffe Arbejdskraft til Landbruget skyldes efter min Opfattelse ikke Uvillighed hos Arbejderne, men rent faktiske Forhold, der ikke alle kan sættes i Forbindelse med de gældende Understøttelsessatser. Allerførst ligger Aarsagen i de store Transportvanskeligheder og lignende Vanskeligheder med Arbejdskraftens Fordeling, Mangel paa Cykelgummi, daarlige Rutebils- og Togforbindelser o. lign. Det kan saaledes nævnes, at der sædvanligvis rejser en Del Jyder til Lolland-Falster ved første Gangs Lugningen, men disse udeblev i Aar. Hvorfor? Paa Grund af Rejseforholdene. Ogsaa i Høsttiden holdt Ministeriet sig til Stadighed i Forbindelse med Anvisningskontorerne og modtog her tilsvarende Oplysninger som under Roelugningen. Af disse Oplysninger fremgik det, at vel var der Vanskeligheder, men normalt stod de ikke i Forbindelse med Arbejdsvillighed fra Arbejdernes Side, idet de var begrundet i faktiske Forhold som foran nævnt.

Fra Landbrugsorganisationernes Side er der i Sommerens Løb tilgaaet Ministeriet forskellige Klager over Mangel paa Arbejds-

kraft, især har Foreningen af Arbejdsgivere inden for Land- og Skovbrug været meget skrivelysten. Disse Klager, af hvilke visse var holdt i en yderst voldsom Form, har ved nærmere Undersøgelse i de fleste Tilfælde vist sig at være ubegrundede. I adskillige Tilfælde skyldtes Mangelen paa Arbejdskraft den Omstændighed, at Arbejdsgiverne overhovedet ikke havde sat sig i Forbindelse med det stedlige Anvisningskontor. Naar dette paa Foranledning af Ministeriet er sket, har Arbejdskraften oftest kunnet anvises. At der har været Vanskeligheder, maa som anført erkendes, men ud over enkelte Undtagelsestilfælde skyldes Vanskelighederne ikke Arbejdsvilje, men andre Forhold, og man maa tillige pege paa de betydelige Indkaldelser til Bevogtnings-tjeneste og til Militærvæsen, som Arbejds- og Socialministeriet jo ikke er Skyld i.

Fra Forbundenes Side har man lagt megen Vægt paa, at de forhøjede Understøttelsessatser ikke skulde faa den antydede Virkning, og der er saavel fra De samvirkende Fagforbund som fra Dansk Arbejdsmandsforbund udsendt Skrivelser til Tilidsmændene, i hvilke man indskærper, at der ikke maa tolereres uberettigede Arbejdsvægringer, og at Arbejder, der anvises til overenskomstmæssig eller sædvanemæssig Løn, ubetinget maa overtages. Personlig vil jeg føje til, at jeg har benyttet enhver Lejlighed jeg har haft til at tale til Arbejderforsamlinger til at understrege Nødvendigheden af dette.

Det er især fra Landbrugets Side hævdet, at det store Antal Krigsfanger, som opholder sig her i Landet, burde sættes ind til Afhjælpning af Landbrugets Mangel paa Arbejdskraft. Jeg skal gerne benytte denne Anledning til at gøre opmærksom paa, at Ministeriet i en Cirkulærskrivelse af 1. August i Aar har udtalt, at hvor betydelige samfundsmæssige Værdier stod paa Spil, og hvor det var umuligt at tilvejebringe den fornødne danske Arbejdskraft, vilde man ikke modsætte sig, at disse fremmede Krigsfanger blev anvendt. Rent faktisk har dette dog kun fundet Sted i et lidet betydeligt Omfang, hvilket maa tages som Udtryk for, at der normalt har været tilstrækkelig indenlandsk Arbejdskraft til Raa-dighed.

At der ikke fra Arbejdernes Side har været udvist Modvilje mod at overtage anvist Arbejde, fremgaar ogsaa af den Omstændighed, at der her fra København er anvist et ret betydeligt Antal Arbejds-mænd til Landbrugsarbejde paa Sjælland og paa Lolland-Falster, i alt 660 Mand.